

MEDIA INFO

Stromom roka sa stala lipa malolistá z Lipian

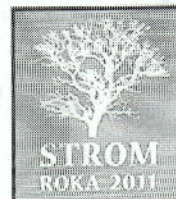
Banská Bystrica, 20.októbra 2011

Vít'azom ankety Strom roka 2011 sa stala 320-ročná lipa malolistá z Lipian (okres Sabinov), ktorá získala 1699 hlasov. Bude súčasne reprezentovať Slovensko v súťaži Európsky strom roka. Na 2.mieste, s počtom 1384, skončila ďalšia lipa malolistá z Kameničian, z okresu Ilava, ktorá má korunu v tvare srdca. Tretie miesto patrí jarabine oskorušovej z Bošácej (okres Nové Mesto nad Váhom), ktorej hlasujúci poslali 1303 hlasov. Celkovo získali 12 finalisti ankety 10 167 hlasov.

Poslaním ankety, ktorej 9.ročník vyhlásila Nadácia Ekopolis, je upozorniť na staré, vzácne či ohrozené stromy a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie. Hlavným partnerom ankety je Nadácia Slovenskej sporiteľne. Anketu ďalej podporili ISA Slovensko (Medzinárodná arboristická spoločnosť), Záhradníctvo A.B.I.E.S., Vydavateľstvo Dajama, Kníhkupectvo Artforum a International Visegrad Fund.

Prvé tri stromy získajú finančný príspevok 333 eur, ktorý môže byť použitý na ich ošetrovanie alebo úpravu okolia. Bronzovú oskorušu z Bošácej, ktorej hrozí rozštiepenie, táto pomoc zachráni. Nominujúci budú odmenení hodnotnými knižnými darmi od Vydavateľstva Dajama a traja hlasujúci zase poukážkami (50 eur) od kníhkupectva Artforum. Odborný posudok víťazovi sponzorsky poskytne ISA Slovensko.

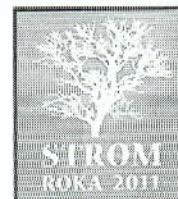
„Vždy znova a znova nás pri organizovaní Stromu roka prekvapí hlboký a úprimný vzťah mnohých účastníkov ankety k stromom. Často je to vzťah podobný vzťahom v rodine. Je v tom láska, úcta, obava o zdravie, obdiv, potreba chrániť, ale aj potreba utiekať sa niekam, kde je nám príjemne, až očisťujúco. Je to paradoxné, najmä ak si uvedomíme, ako necitlivo sa voči stromom občas správame, ako ľahkovážne niekedy rozhodujeme o ich živote,“ povedal Milan Hronec, programový manažér Nadácie Ekopolis.

Do uzávierky ankety Strom roka 2011 prišlo z celého Slovenska až 91 nominovaných stromov, z ktorých vybrala porota 12 finalistov. Fotografie a príbehy stromov boli uverejnené na webovej stránke Nadácie Ekopolis (www.ekopolis.sk). Hlasovať za svoj strom mohol každý od 7. júla do konca septembra 2011 prostredníctvom SMS správy, hlasovacieho lístka, poštou alebo priamo na internete.

■ Výsledky ankety Strom roka 2011

Miesto	Porad. číslo	Názov stromu	Obec/mesto	Okres	Celk. počet hlasov
1.	12	Lipa malolistá	Lipany	Sabinov	1699
2.	7	Lipa malolistá	Kameničany	Ilava	1384
3.	5	Jarabina oskorušová	Bošáca	Nové Mesto nad Váhom	1303
4.	2	Gaštan jedlý	Častá	Pezinok	1178
5.	8	Lipa veľkolistá	Budatín	Žilina	934
6.	10	Borovica vejmutovka	Ľubovnianske kúpele	Stará Ľubovňa	887
7.	4	Platan javorolistý	Hlohovec	Hlohovec	852
8.	9	Katalpa bignóniovitá	Hnúšťa	Rimavská Sobota	701
9.	3	Topoľ čierny	Majcichov	Trnava	384
10.	11	Topoľ biely	Brezovica	Sabinov	351
11.	6	Dub letný	Podlužany	Bánovce nad Bebravou	340
12.	1	Čerešňa mahalebková	Bratislava	Bratislava	154
Spolu					10 167

■ Príbehy víťazných stromov

1.miesto - Lipa malolistá (*Tilia cordata* Miller), Lipany (okres Sabinov), vek : 320 rokov, výška: 23 m, obvod: 536 cm.

Podľa historických údajov na mieste, kde boli založené Lipany v 11. storočí, rástol posvätný staroslovanský lipový háj, ako symbol slovanstva. Tento háj bol takmer celý vyrúbaný, ostalo len posledných sedem líp. Do 16. storočia sa mesto volalo " Sedem Líp", latinsky Septemhillis, maďarsky Héthárs. Spojenie medzi Lipanmi a lipami nie je len slovnou hračkou, ale skutočným príbehom, hlbokým vzťahom, ktorý si uvedomí každý vnímavý návštevník tohto malebného mesta. Dodnes má mesto sedem symbolických líp vo svojom erbe. Stovky živých líp rastie priamo v meste, ale aj v širšom okolí. Lipa pri kostole sv. Martina však patrí medzi najkrajšie a ľudia ju majú radi ako svoju "čestnú občianku mesta".

2.miesto - Lipa malolistá (*Tilia cordata*), Kameničany, centrum obce (okres Ilava), vek: 500 rokov, výška: 22 m, obvod: 550 cm.

Lipa v Kameničanoch rastie presne v centre obce. Priamo pri nej je autobusová zastávka, možno práve preto, lebo ľudia sa pri nej v minulosti často a radi pristavili. Tvar jej koruny nápadne pripomína srdce. Vo vnútri kmeňa lipy je búčlavina, ktorá generáciám detí slúžila ako dobrá skrýša pri schovávačke. Pre domácich je malým zázrakom, pretože napriek pokročilému veku sa po dlhej zime vždy zobúdzajú a ako srdce dediny "bije" naďalej.

3.miesto - Jarabina oskorušová (*Sorbus domestica*), Bošáca - Zabudišová, časť Chvilovec (okres Nové mesto nad Váhom), vek: 350 rokov, výška: 20 m, obvod: 440 cm.

Strom je skvostom medzi stovkami oskoruš v Bielych Karpatoch a ozdobou kultúrnej krajiny. Býval miestom zastávok detí, ktoré až do roku 1960 chodievali pešo do školy. Vraj v jeho okolí v noci aj "čosi" strašilo, prepadávalo okoloidúcich a strhávalo z nich šaty. Poveru možno len vytvoril a udržiaval jej majiteľ, aby uchránil úrodu vzácneho ovocia pred zlodejmi. V strome s nízkym kmeňom je aj veľká dutina. Jej vnútro sa dá prezrieť iba s baterkou. Strom stále rodí chutné plody, ktoré sú vhodné na sušenie, zaváranie a na výrobu pálenky, tradičnej oskorušovice.

Oskoruši umožnia medailové miesto získať 333 eur, ktoré ju zachránia. V súčasnosti potrebuje podprieť zo zeme najmä obrovitý konár, ktorý tvorí tretinu stromu. Najväčšou hrozbou je zima, keď konáre oťažujú pod vrstvou námrazy. Strom by potreboval betónáž i železné podpery, čo stojí vyše šesto eur.

.....
■ **Všetky potrebné informácie** o ankete Strom roka 2011 nájdete na www.ekopolis.sk.

Kontakty: Programový manažér Milan Hronec, tel. 048/414 54 78, 0905 266 043, hronec@ekopolis.sk.

S podporou

• Visegrad Fund

WWW.EKOPOLIS.SK